

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 460/2021
23.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Тајјане Матковић Стефановић и Тајјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца Друштво са ограниченом одговорношћу за промет и услуге UNIVERZAL-LUX ДОО Жабал, чији је пуномоћник Зоран Ристић, адвокат у ..., против туженог КИПЕТРОЛ ДОО Башаид, чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 299.513.328,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 599/21 од 13.05.2021 године, у седници већа одржаној дана 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 599/21 од 13.05.2021 године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Зрењанину П 132/2020 од 25.11.2020. године одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да на име испуњења обавезе из купопродајног уговора закљученог између Агро Стар производња Меленци и ДОО Кипетрол Башаид од 22.12.2007. године под бројем Ов .../... овереног дана 08.02.2008. године пред Општинским судом у Кикинди исплати износ од 3.760.000,00 евра са каматом по стопи ЕЦБ почев од 01.07.2008. године па до 25.12.2012. године, а даље са законском затезном каматом до исплате и одбијен је, као неоснован, означен као евентуални тужбени захтев да се обавезе тужени да на име испуњења обавезе из купопродајног уговора закљученог између Агро Стар производња Меленци и ДОО Кипетрол Башаид од 22.12.2007. године под бројем Ов .../... овереног дана 08.02.2008.године пред Општинским судом у Кикинди исплати износ од 299.513.328,00 са законском затезном каматом од 01.07.2008. године до исплате. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 789.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 599/21 од 13.05.2021. године одбијена је жалба тужиоца, као неоснована и потврђена је првостепена пресуда.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, дана 26.06.2021. године и 29.06.2021. године, због битне повреде

одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

Није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Разлози које ревидент истиче, да побијана пресуда има недостатке због којих се не може испитати, нису предвиђени законом за дозвољене ревизијске разлоге, одредбом члана 407. Закона о парничном поступку. Не стоји навод ревизије да је другостепени суд морао да одржи расправу ради оцене доказа и утврђивања чињенице о преласку потраживања у имовину тужиоца, јер је другостепени суд прихватио чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда. Стога нема битне повреде одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. у вези члана 387. и члана 398. Закона о парничном поступку. Наводом ревизије да је другостепени суд требало да по службеној дужности расправља о разлозима за искључење судије који је донео првостепену пресуду такође се не указује на битну повреду у смислу члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, јер се у околности да је исти судија поступао у другим поступцима од значаја за ову парницу не стичу разлози за његово искључење предвиђени одредбама члана 67. став 1. тачка 6. и 7. ЗПП.

Предмет тужбеног захтева, погрешно означеног као примарни и евентуални тужбени захтев, јесте потраживање за исплату новчаног износа у еврима, односно у динарима, из уговора о купопродаји који је закључен 22.07.2007. године између Агро Стар производња ДОО Меленци и туженог, које потраживање тужилац сматра да је прешло на тужиоца. У тужби и током поступка, тужилац је истицао да је правни следбеник привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци које је спојено уз припајање тужиоцу. Без обзира да ли је Агро Стар производња ДОО Меленци наставио да егзистира, сматра да је свакако тужилац сингуларни правни следбеник, по основу уступања укупне имовине Агро Стар производња ДОО Меленци и предметног потраживања уговором који је остао на снази, и који осим статусног има и облигационоправно дејство уговора о цесији. Коначно, активну легитимацију образлаже уговором о продаји правног лица у стечају, овде тужиоца, у чијој имовини је имовина привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци, па и предметно потраживање.

Према утврђеном чињеничном стању над тужиоцем је вођен стечајни поступак пред Привредним судом у Панчеву под бројем Ст 1/2010, у коме је продат као правно лице, купопродајним уговором који је оверен пред Основним судом у Панчеву, под Ов. бр. .../... од 10.01.2014. године. Дана 22.10.2003. године између Univerzal – Lux ДОО Лукићево и АА из ..., закључен је Уговор о регулисању међусобних права и обавеза и промена лица овлашћених за заступање код Agroluks тако што је Univerzal – Lux ДОО Лукићево, као оснивач и власник Agroluks ДОО без накнаде пренео удео, као и сва друга права која се односе на Agroluks ДОО, на новог оснивача АА из Пресудом

Трговинског суда у Панчеву П 227/08 од 01.10.2008. године, која је потврђена пресудом Вишег Трговинског суда Пж 8437/08 од 26.02.2009. године, утврђено је да нема правно дејство према стечајној маси тужиоца Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, Уговор о регулисању међусобних права и обавеза и промена лица овлашћених за заступање Agroluks ДОО Башаид, закључен дана 22.10.2003. године између тужиоца, оснивача Agroluks ДОО Башаид, као преносиоца оснивачких права - удела и АА као стицаоца оснивачких права - удела, оверен код Општинског суда у Зрењанину 22.10.2003. године под Ов .../. дана 22.10.2003. године, обавезан је АА да врати у стечајну масу 100% оснивачког удела и дужан је да трпи да се на основу те пресуде у регистар привредних субјеката упише промена података, које се односе на чланове Друштва са ограниченом одговорношћу Агро Стар - производња за пољопривредну и сточарску производњу Меленци, тако што ће регистар извршити брисање члана АА са уделом од 100% и извршити упис члана Univerzal – Lux ДОО за промет и услуге Панчево - у стечају са уделом 100% и уписаним и уплаћеним новчаним капиталом од 2.472.192,14 евра. Агенција за привредне регистре поступила је по наведеној пресуди, па је као једини оснивач са уделом од 100% у привредном друштву Агро Стар производња ДОО Меленци уписан Univerzal – Lux ДОО Панчево – у стечају. Након доношења пресуде, донета је одлука 21.04.2009. године о покретању поступка статусне промене спајања са припајањем и закључен је уговор о спајању уз припајање од 27.04.2009. године, о статусној промени спајања уз припајање привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци, као припојеног друштва које престаје припајањем привредном друштву Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, као друштву стицаоцу, које постаје власник 100% удела припојеног друштва. Решењем Агенције за привредне регистре БД 47556/2009 од 04.05.2009. године дозвољена је на основу тог уговора промена у регистру привредних субјеката тако што је брисан привредни субјекат Агро Стар производња ДОО Меленци, а решењем БД 47550/2009 од 04.05.2009. године дозвољен је упис статусне промене код Univerzal – Lux ДОО Панчево – у стечају спајање уз припајање привредног друштва ДОО Агро Стар производња Меленци том привредном друштву. Међутим, решењем Министарства економије и регионалног развоја РС од 28.05.2009. године укинута је решење АПР бр 47556/09 и решење БД 47550/09 оба од 04.05.2009. године, услед чега је привредно друштво Агро Стар прозизводња ДОО Меленци наставило да егзистира као активно правно лице све до дана брисања из Регистра привредних субјеката 13.01.2011. године на основу правноснажног решења Привредног суда у Зрењанину Ст 458/10 од 16.11.2010. године, којим је над тим привредним друштвом отворен поступак стечаја и истовремено закључен, а на Републику Србију пренета сва евентуална имовина привредног друштва. Даље је првостепени суд утврдио да је Уговор о купопродаји закључен дана 22.12.2007. године између привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци, као продавца и туженог као купца, да су предмет продаје биле непокретности и покретне ствари, да су дана 13.03.2008. године уговорне стране закључиле и анекс уговора којим су утврдили вредност појединачних предмета уговора. Тужени се на основу овереног уговора о купопродаји укњижио као власник непокретности и преузео у својину купљене покретне ствари. Првостепени суд је утврдио чињенице о исплатама туженог према Агро Стар производња ДОО Меленци и према трећим лицима на основу наведеног уговора, тако да је на основу свих уплата туженог и на основу вредности непокретности која је била предмет продаје по уговору,

а продата је у поступку извршења ради намирења потраживања трећег лица према продавцу, закључио да је тужени измирио своју обавезу на основу уговора о купопродаји са Агро Стар производња доо Меленци и да је у преплати за износ од 390.695,33 евра.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да, чак и да потраживање постоји, тужилац није активно легитимисан да потражује исплату купопродајне цене из уговора о купопродаји, који је закључен између привредног друштва Агро Стар прозизводња ДОО Меленци и овде туженог, с обзиром на то да тужилац није доказао да је правни следбеник брисаног привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци, већ је правни следбеник у правима која чине имовину брисаног друштва Република Србија. Услед наведеног, првостепени суд је одбио тужбени захтев позивом на одредбу члана 231. Закона о парничном поступку. Даље, закључује да тужилац није доказао да је предмет имовине правног лица продатог у поступку стечаја над тужиоцем и предметно потраживање, те да није доказао да је евентуално потраживање из уговора прешло на тужиоца. То је основни разлог одбијања тужбеног захтева, уз разлог да је тужбени захтев неоснован јер је потраживање Агро Стар производња ДОО Меленци као повериоца из уговора престало испуњењем обавезе туженог као купца.

Другостепени суд прихвата овакве закључке првостепеног суда.

Врховни касациони суд налази да ревизија тужиоца није основана.

Према наводима ревизије, противно утврђењу првостепеног суда да је потраживање из уговора од 22.12.2007. године и анекса тог уговора престало испуњењем од стране туженог, као дужника из уговора, шта више да је тужени преплатио обавезу, тужилац сматра потраживање неспорним, да дуг постоји, што не произилази ни из утврђеног чињеничног стања, ни из разлога првостепене пресуде.

Даље, указује на садржину правноснажне пресуде Трговинског суда у Панчеву П 227/08 од 01.10.2008. године, али погрешно образлаже да је дејство те пресуде у томе да је у стечајну масу тужиоца враћено оно што је својевремено купио као фирму ПИК Башаид у стечају, и што није ни од каквог значаја за предмет овог спора. Погрешна је даље теза ревидента да је имовина Агро стар производње ушла у имовину, или састав Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, на основу уговора о спајању уз припајање. Утврђена је чињеница о поништају решења о упису брисања привредног друштва, повериоца из уговора од 22.12.2007. године, и чињеница о његовој даљој егзистенцији све до брисања из Регистра привредних субјеката као последице закључења поступка стечаја правноснажним решењем Ст 458/10 од 16.11.2010. године. Утврђено је и да је поништено решење о упису статусне промене спајања уз припајање овде тужиоцу. Стога је без утемељења у чињеницама и у материјалном праву оспоравање даље егзистенције повериоца из уговора од 22.12.2007. године и правне судбине његовог потраживања из тог уговора. Да је имовина Агро стар производње ДОО Меленци по закљученом стечају прешла у својину Републике Србије је утврђено на основу садржине и дејства правноснажног решења Привредног суда у Зрењанину СТ 458/10 од 16.11.2010. године и не може бити упитно са разлога да су одредбе Закона о стечају

(„Сл. гласник РС“ бр. 104/2009 и 99/2011) о посебном поступку у случају дуготрајне неспособност за плаћање престале да важе ступањем на снагу Одлуке Уставног суда објављене у „Сл. гласнику“ бр. 71/2012 од 25.07.2012. године, како је првостепени суд правилно образложио. Ревидент истиче да је предметно потраживање књиговодствено евидентирано као имовина фирме Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, али то свакако не доказује да је предметно потраживање било имовина Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, нити сада тужиоца, јер за пренос потраживања са Агро стар производње нема доказаног основа.

Ревидент понавља наводе о облигационоправном дејству уговора о статусној промени, за који сматра да истовремено има значај цесије укупне имовине Агро стар производње на Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају. Уговором је констатовано да стицалац, Univerzal – Lux ДОО Панчево - у стечају, постаје власник 100% удела припојеног друштва Агро стар производња ДОО. Другостепени суд је правилно образложио значај преноса удела и разграничење имовине привредног друштва од права чланова друштва, мада погрешно позивом на одредбе члана 50. и 55. Закона о предузећима. У време закључења уговора о спајању уз припајање 27.04.2009. године на снази је Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 125/04). Не произилази да је таквим уговором пренета имовина Агро стар производње и предметно потраживање уступањем у облигационоправном смислу друштву коме се припаја.

У вези са наведеним, Врховни касациони суд указује на то да је спајање уз припајање статусна промена, којом једно друштво престаје да постоји без ликвидације преносећи другом постојећем друштву целу своју имовину и обавезе, у замену за издавање удела члановима друштва престалог спајањем од стране друштва стицаоца, у смислу члана 381. став 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 125/2004), важећег у време закључења уговора о спајању уз припајање. Међутим, наведено, као правна последица статусне промене, наступа тек регистрацијом статусне промене у складу са законом о регистрацији. Према члану 403. став 1. Закона о привредним друштвима на спајање уз припајање друштава с ограниченом одговорношћу сходно се примењују одредбе овог закона о спајању уз припајање акционарског друштва, ако овим законом није друкчије уређено. Према члану 398. Закона о привредним друштвима привредно друштво које престаје припајањем и друштво стицалац, подносе пријаву за регистрацију спајања уз припајање, у складу са законом, којим се уређује регистрација привредних субјеката. Чланом 399. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да се регистрација спајања уз припајање и објављивање регистрације, врши у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, а чланом 400. став 1 тачка 1 и 5. истог закона прописано је да регистрацијом спајања уз припајање наступају и следеће правне последице: имовина друштва које престаје припајањем, укључујући и ненамирена потраживања према трећим лицима, прелази на друштво стицаоца и друштво које се спаја уз припајање престаје да постоји без спровођења поступка ликвидације. У конкретном случају, а будући да је решењима Министарства економије и регионалног развоја РС, оба од 28.05.2009. године, укинута решење АПР БД 47556/2009 од 04.05.2009. године, којим је дозвољена промена у регистру привредних субјеката тако што је из регистра брисано ДОО Агро Стар производња Меленци на основу напред наведеног уговора о спајању са

припадањем, и укинато решење АПР БД 47550/2009 од 04.05.2009. године којим је дозвољена статусна промена код привредног друштва Univerzal – Lux ДОО Панчево у стечају, то нису могле наступити правне последице закљученог уговора о спајању припајањем, тачније није могло доћи до прелаза имовине са друштва преносиоца, на стицаоца, нити је привредно друштво ДОО Агро Стар производња Меленци престало да постоји по том основу. Дакле, првенствено није дошло до прелаза имовине Привредног друштва Агро Стар производња ДОО Меленци на привредно друштво Univerzal – Lux ДОО Панчево у стечају као последица статусне промене, нити је уговором о статусној промени мимо статусног дејства уговорена цесија, тј пренос предметног потраживања, или пренос укупне имовине друштва. Напротив, према стању у списима предмета, самим уговором је у члану 9. одређено да на основу спајања са припајањем настаје правна последица преласка имовине и ненамиреных потраживања према трећим лицима припојеног доо на стицаоца, дакле не мимо тога.

Према утврђеном чињеничном стању, чија правилност није предмет испитивања у ревизијском поступку, нема доказа да је предметно потраживање било предмет процене код продаје Univerzal – Lux ДОО Панчево у стечају. Ово тим пре што је утврђено да је тужени преплатио обавезе из предметног уговора према продавцу.

Врховни касациони суд је ценио и остале ревизијске наводе, али је нашао да исти нису од утицаја на одлуку, те их није посебно образлагао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у изреци пресуде одбио ревизију тужиоца, као неосновану применом одредбе члана 414. ст. 1 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић